

Υπόθεση C-119/20

Αίτηση προδικαστικής αποφάσεως

Ημερομηνία καταθέσεως:

28 Φεβρουαρίου 2020

Αιτούν δικαστήριο:

Augstākā tiesa (Senāts) (Ανώτατο Δικαστήριο, Λεττονία)

Ημερομηνία της αποφάσεως του αιτούντος δικαστηρίου:

24 Φεβρουαρίου 2020

Προσφεύγουσα και αναιρεσείουσα:

Līga Šenfelde

Καθής και αναιρεσίβλητη:

Lauku atbalsta dienests (Υπηρεσία στηρίξεως της αγροτικής οικονομίας, Λεττονία)

[παραλειπόμενα]

Τμήμα διοικητικών διαφορών

Το Latvijas Republikas Senāts (Ανώτατο Δικαστήριο της Δημοκρατίας της Λεττονίας)

ΑΠΟΦΑΣΗ

Ρίγα, 24 Φεβρουαρίου 2020

[παραλειπόμενα] [σύνθεση του δικαστηρίου]

εξέτασε κατά την έγγραφη διαδικασία την ασκηθείσα από την Līga Šenfelde (κατόπιν αιτήματος της αναιρεσείουσας, το όνομά της δεν έχει υποστεί ανωνυμοποίηση και παρατίθεται αυτούσιο) αίτηση αναιρέσεως κατά της αποφάσεως του Administratīvā apgabaltiesa (περιφερειακού διοικητικού δικαστηρίου, Λεττονία) της 29ης Σεπτεμβρίου 2017, εκδοθείσας στο πλαίσιο διοικητικής διαφοράς ανακύψασας κατόπιν προσφυγής της Līga Šenfelde με αίτημα να διαταχθεί η Lauku atbalsta dienests (Υπηρεσία στηρίξεως της αγροτικής οικονομίας, Λεττονία) να εκδώσει ευμενή (για αυτήν) διοικητική

πράξη περί εγκρίσεως του σχεδίου [παραλειπόμενα] «ZS “Purenes” pārņemšana un attīstība» («αγορά και ανάπτυξη της γεωργικής εκμετάλλευσης “Purenes”»).

Αντικείμενο και κρίσιμα πραγματικά περιστατικά της διαφοράς της κύριας δίκης

[1] Στις 5 Οκτωβρίου 2015, η προσφεύγουσα [πρωτοδίκως και νυν αναιρεσείουσα· στο εξής: αναιρεσείουσα] υπέβαλε αίτηση εγκρίσεως ενός σχεδίου στο πλαίσιο του επιμέρους μέτρου 6.3 των μέτρων για την ανάπτυξη γεωργικών εκμεταλλεύσεων και της επιχειρηματικής δραστηριότητας (υπό τον τίτλο) «Ενίσχυση εκκίνησης επιχείρησης μέσω της ανάπτυξης μικρών γεωργικών εκμεταλλεύσεων· στο εξής: ενίσχυση εκκίνησης επιχείρησης). Στις 15 Ιανουαρίου 2016, η Lauku atbalsta dienests ενέκρινε το σχέδιο αυτό.

Στις 27 Ιουλίου 2016, η προσφεύγουσα αγόρασε τη γεωργική εκμετάλλευση «Purenes».

Στις 23 Αυγούστου 2016, η προσφεύγουσα υπέβαλε αίτηση εγκρίσεως του σχεδίου [παραλειπόμενα] «αγορά και ανάπτυξη της γεωργικής εκμετάλλευσης “Purenes”», στο πλαίσιο του επιμέρους μέτρου 6.1 («Ενίσχυση εκκίνησης επιχείρησης για νέους γεωργούς· στο εξής: στήριξη σε νέους γεωργούς»). Κατά τη διάρκεια της περιόδου αυτής, η αναιρεσείουσα συνέχισε να αναπτύσσει τις δραστηριότητες που προβλέπονταν στο πλαίσιο του επιμέρους μέτρου 6.3.

Με απόφαση της 6ης Ιανουαρίου 2017, η Lauku atbalsta dienests αρνήθηκε τη χορήγηση της στήριξης σε νέους γεωργούς με την αιτιολογία ότι, στις 15 Ιανουαρίου 2016, είχε εγκριθεί το σχέδιο της αναιρεσείουσας και η ίδια είχε λάβει ενίσχυση εκκίνησης επιχείρησης. Κατά την Lauku atbalsta dienests, ο κανονισμός (ΕΕ) 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 του Συμβουλίου (στο εξής: κανονισμός 1305/2013), ορίζει ότι οι εκμεταλλεύσεις που λαμβάνουν ενισχύσεις περιλαμβάνονται σε διαφορετικές κατηγορίες και οι ενισχύσεις δεν μπορούν να αλληλεπικαλύπτονται. Κατά την κρίση της, το ίδιο συμπέρασμα συνάγεται και από το σημείο 1 του Ministru kabineta [σελ. 2 του πρωτοτύπου] 2015.gada 9.jūnija noteikumi Nr. 292 «Valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas kārtība pasākuma “Lauku saimniecību un uzņēmējdarbības attīstība” apakšpasākumā “Atbalsts uzņēmējdarbības uzsākšanai, attīstot mazās lauku saimniecības”» (διατάγματος υπ’ αριθ. 292 του Υπουργικού Συμβουλίου, της 9ης Ιουνίου 2015, περί διατάξεων σχετικά με τη διαδικασία χορήγησης εθνικών ενισχύσεων και ενισχύσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης δυνάμει του επιμέρους μέτρου «Ενίσχυση εκκίνησης επιχείρησης μέσω της ανάπτυξης μικρών γεωργικών εκμεταλλεύσεων», στο πλαίσιο του μέτρου «Ανάπτυξη γεωργικών εκμεταλλεύσεων και της επιχειρηματικής δραστηριότητας») (στο εξής: διάταγμα

292), και του σημείου 1 του Ministru kabineta 2015.gada 16.jūnija noteikumi Nr. 323 «Valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas kārtība pasākuma “Lauku saimniecību un uzņēmējdarbības attīstība” apakšpasākumam “Atbalsts jaunajiem lauksaimniekiem uzņēmējdarbības uzsākšanai”» (διατάγματος υπ’ αριθ. 323 του Υπουργικού Συμβουλίου, της 16ης Ιουνίου 2015, περί διατάξεων σχετικά με τη διαδικασία χορήγησης εθνικών ενισχύσεων και ενισχύσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης δυνάμει του επιμέρους μέτρου «Ενίσχυση εκκίνησης επιχείρησης για νέους γεωργούς», στο πλαίσιο του μέτρου «Ανάπτυξη γεωργικών εκμεταλλεύσεων και της επιχειρηματικής δραστηριότητας») (στο εξής: διάταγμα 323), με τα οποία προβλέπεται εφάπαξ καταβολή για τη στήριξη σε νέους γεωργούς και την ενίσχυση εκκίνησης επιχείρησης. Κατά την άποψη της Lauku atbalsta dienests, ένας αιτών δύναται, στο πλαίσιο του [ιδίου] μέτρου, να λάβει είτε ενίσχυση εκκίνησης επιχείρησης είτε στήριξη σε νέους γεωργούς.

Κατά την Lauku atbalsta dienests, ένα κράτος μέλος δύναται, βάσει του προγράμματος αγροτικής ανάπτυξης που συμφωνείται με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, να αρνηθεί την εφαρμογή της σώρευσης σε γεωργό εάν δεν έχει τηρηθεί η σειρά η οποία, για τους σκοπούς της σώρευσης αυτής, προβλέπεται στο πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης. Από τις παρατηρήσεις της εν λόγω υπηρεσίας προκύπτει ότι δεν επιτρέπεται η υποβολή αρχικώς αίτησης χορήγησης ενίσχυσης εκκίνησης επιχείρησης και εν συνεχεία αίτησης χορήγησης στήριξης σε νέους γεωργούς, καθόσον, κατ’ αυτόν τον τρόπο, δεν τηρείται η απαίτηση περί πρώτης εγκατάστασης ή αγοράς της εκμετάλλευσης.

[2] Διαφωνώντας με την απόφαση, η αναιρεσείουσα προσέφυγε στη δικαιοσύνη. Το Administratīvā rajona tiesa (διοικητικό πρωτοδικείο, Λεττονία) και το Administratīvā apgabaltiesa (περιφερειακό διοικητικό δικαστήριο [δεύτερου βαθμού]) απέρριψαν τα αιτήματά της.

Αμφότερα τα δικαστήρια συντάχθηκαν με την άποψη της Lauku atbalsta dienests και κατέληξαν επίσης στο συμπέρασμα ότι, από τους σκοπούς που περιγράφονται στα σχέδια συναγόταν ότι το δεύτερο αποτελούσε συνέχεια του σκοπού που είχε αρχίσει να υλοποιείται με το πρώτο. Κατά συνέπεια, δεν μπορούσε να γίνει δεκτό ότι πληρούτο ο σκοπός της στήριξης σε νέους γεωργούς, ο οποίος συνίστατο στη στήριξη των νέων που εγκαθίσταντο για πρώτη φορά σε εκμετάλλευση. Η χορήγηση της στήριξης σε νέους γεωργούς ερχόταν σε αντίθεση με τον κανόνα της εφάπαξ καταβολής. Από τη συνδυαστική ερμηνεία του διατάγματος 292, του διατάγματος 323 και του κανονισμού 1305/2013 δεν μπορεί να συναχθεί ότι σκοπός του νομοθέτη ήταν η χορήγηση δύο ενισχύσεων στον ίδιο αιτούντα. Σύμφωνα με το σημείο 22 του διατάγματος 323, η Lauku atbalsta dienests αξιολογεί την ποιότητα του επιχειρηματικού σχεδίου και τη συμμόρφωση των επενδύσεων με τους επιδιωκόμενους σκοπούς, καθώς και την αναλογικότητα των σκοπών σε σχέση με το συνολικό ποσό της ενίσχυσης, και ελέγχει εάν η ενίσχυση χορηγείται με τον πλέον αποτελεσματικό τρόπο. Η χορήγηση ενισχύσεων δύο φορές για τον ίδιο σκοπό δεν μπορεί να θεωρηθεί αναλογική χρήση των πόρων σε σχέση με τους λοιπούς αιτούντες. Σύμφωνα με τις διατάξεις του διατάγματος 323, προκειμένου ο αιτών να λάβει τη στήριξη σε νέους γεωργούς, οφείλει να

εγκατασταθεί σε εκμετάλλευση (ή να την αγοράσει ή να την κληρονομήσει) για πρώτη φορά ως ιδιοκτήτης της. Αντιθέτως, σύμφωνα με τις διατάξεις του διατάγματος 292, η ενίσχυση εκκίνησης επιχείρησης χορηγείται για την ανάπτυξη ήδη υφισταμένων εκμεταλλεύσεων. Επιπλέον, το σημείο 1 αμφοτέρων των διαταγμάτων ορίζει ότι τα διάφορα είδη ενισχύσεων χορηγούνται υπό μορφή εφάπαξ καταβολής. Αυτό σημαίνει ότι η ενίσχυση μπορεί να χορηγηθεί μία μόνο φορά στο πλαίσιο ορισμένης δραστηριότητας, δεδομένου ότι τα διάφορα είδη ενισχύσεων έχουν σχεδιαστεί ως ένα και μοναδικό κίνητρο για τη στήριξη της ανάπτυξης μικρών εκμεταλλεύσεων.

[3] Η αναιρεσείουσα άσκησε αίτηση αναιρέσεως, ισχυριζόμενη ότι τα δικαστήρια των προηγούμενων βαθμών δικαιοδοσίας ερμήνευσαν εσφαλμένα, μεταξύ άλλων, τις διατάξεις του κανονισμού 1305/2013. Κατά την άποψή της, η λήψη της ενίσχυσης εκάστου επιμέρους μέτρου διέπεται από διαφορετικούς νομικούς κανόνες και ο περιορισμός σύμφωνα με τον οποίο δεν είναι δυνατή η πλέον της μίας φορές λήψη ενισχύσεων αναφέρεται αποκλειστικά σε κάθε επιμέρους ειδικό μέτρο. Κατά την αναιρεσείουσα, οι λήπτες ενίσχυσης εκκίνησης επιχείρησης μπορούν να ζητήσουν στήριξη σε νέους γεωργούς, καθόσον η ανάπτυξη μιας μικρής επιχείρησης σε μια μεγαλύτερη επιχείρηση συνάδει λογικά με τους σκοπούς της επιχειρηματικής ανάπτυξης.

[4] Ως εκ τούτου, το ζήτημα που τίθεται στο πλαίσιο της διαφοράς της κύριας δίκης είναι εάν η αναιρεσείουσα μπορεί να λάβει μία μόνο ενίσχυση ή και τις δύο. [σελ. 3 του πρωτοτύπου]

Παρατιθέμενες διατάξεις του εθνικού δικαίου και του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης

[5] Νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης:

[5.1] Άρθρο 19 του κανονισμού (ΕΕ) 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 του Συμβουλίου:

[«]1. Η στήριξη στο πλαίσιο του παρόντος μέτρου καλύπτει:

α) τις ενισχύσεις εκκίνησης επιχείρησης για:

i) νέους γεωργούς·

[...]

iii) την ανάπτυξη μικρών εκμεταλλεύσεων·

[...]

2. Η στήριξη βάσει της παραγράφου 1 στοιχείο α) σημείο i) χορηγείται σε νέους γεωργούς.

[...]

Η στήριξη βάσει της παραγράφου 1 στοιχείο α) σημείο iii) χορηγείται σε μικρές εκμεταλλεύσεις, όπως ορίζονται από τα κράτη μέλη.

4. [...]

Για τους νέους γεωργούς που λαμβάνουν ενίσχυση σύμφωνα με το στοιχείο α) σημείο i) της παραγράφου 1, το επιχειρηματικό σχέδιο προβλέπει ότι ο νέος γεωργός πρέπει να ανταποκρίνεται στον ορισμό του ενεργού γεωργού, σύμφωνα με το άρθρο 9 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 εντός 18 μηνών από την ημερομηνία εγκατάστασης.

Τα κράτη μέλη καθορίζουν ανώτατα και κατώτατα όρια που επιτρέπουν την πρόσβαση των γεωργικών εκμεταλλεύσεων στη στήριξη βάσει της παραγράφου 1 στοιχείο α) σημεία i) και iii). Το χαμηλότερο όριο στήριξης δυνάμει της παραγράφου 1 στοιχείο α) σημείο i) είναι υψηλότερο από το ανώτατο όριο στήριξης δυνάμει της παραγράφου 1 στοιχείο α) σημείο iii). Η στήριξη περιορίζεται σε εκμεταλλεύσεις που εμπίπτουν στον ορισμό των πολύ μικρών και μικρών επιχειρήσεων.

[...][>]

[5.2] Το σημείο [35]29] [του τμήματος 2.4 («ορισμοί»)] των κατευθυντήριων γραμμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις στον γεωργικό και τον δασονομικό τομέα και στις αγροτικές περιοχές για την περίοδο 2014-2020 ορίζει ως «νέο γεωργό» το φυσικό πρόσωπο ηλικίας έως 40 ετών κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης ενίσχυσης, το οποίο διαθέτει επαρκή επαγγελματικά προσόντα και ικανότητες και εγκαθίσταται για πρώτη φορά σε γεωργική εκμετάλλευση ως υπεύθυνος της εκμετάλλευσης αυτής.

[6] Εθνική νομοθεσία:

[6.1] Διάταγμα υπ' αριθ. 292 του Υπουργικού Συμβουλίου, της 9ης Ιουνίου 2015, περί διατάξεων σχετικά με τη διαδικασία χορήγησης εθνικών ενισχύσεων και ενισχύσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης δυνάμει του επιμέρους μέτρου «Ενίσχυση εκκίνησης επιχείρησης μέσω της ανάπτυξης μικρών γεωργικών εκμεταλλεύσεων», στο πλαίσιο του μέτρου «Ανάπτυξη γεωργικών εκμεταλλεύσεων και της επιχειρηματικής δραστηριότητας».

Σημείο 1: [«]Οι παρούσες διατάξεις θεσπίζουν τη διαδικασία για τη χορήγηση εθνικών ενισχύσεων και ενισχύσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης δυνάμει του επιμέρους μέτρου “Ενίσχυση εκκίνησης επιχείρησης μέσω της ανάπτυξης μικρών γεωργικών εκμεταλλεύσεων”, στο πλαίσιο του μέτρου “Ανάπτυξη γεωργικών

εκμεταλλεύσεων και της επιχειρηματικής δραστηριότητας”, υπό μορφή εφάπαξ καταβολής.[>]

Σημείο 20: [«]Εντός ορισμένης περιόδου προγραμματισμού, ο αιτών την ενίσχυση δύναται να λάβει μία μόνο φορά την προβλεπόμενη στις παρούσες διατάξεις ενίσχυση.[>] [σελ. 4 του πρωτοτύπου]

[6.2] Διάταγμα υπ’ αριθ. 323 του Υπουργικού Συμβουλίου, της 16ης Ιουνίου 2015, περί διατάξεων σχετικά με τη διαδικασία χορήγησης εθνικών ενισχύσεων και ενισχύσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης δυνάμει του επιμέρους μέτρου «Ενίσχυση εκκίνησης επιχείρησης για νέους γεωργούς», στο πλαίσιο του μέτρου «Ανάπτυξη γεωργικών εκμεταλλεύσεων και της επιχειρηματικής δραστηριότητας»).

Σημείο 1: [«]Οι παρούσες διατάξεις θεσπίζουν τη διαδικασία για τη χορήγηση εθνικών ενισχύσεων και ενισχύσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης δυνάμει του επιμέρους μέτρου “Ενίσχυση εκκίνησης επιχείρησης για νέους γεωργούς”, στο πλαίσιο του μέτρου “Ανάπτυξη γεωργικών εκμεταλλεύσεων και της επιχειρηματικής δραστηριότητας”, υπό μορφή εφάπαξ καταβολής.[>]

Λόγοι για τους οποίους το αιτούν δικαστήριο διατηρεί αμφιβολίες ως προς την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης

[7] Από τις εξηγήσεις της Lauku atbalsta dienests, τις οποίες συμμερίστηκαν και τα δικαστήρια των κατώτερων βαθμών δικαιοδοσίας, προκύπτει ότι ένας γεωργός χάνει την ιδιότητα του «νέου γεωργού» για τον λόγο απλώς και μόνον ότι κατά τα δύο προηγούμενα έτη είχε λάβει την κατά το άρθρο 19, παράγραφος 1, στοιχείο α’, περίπτωση iii, του κανονισμού ενίσχυση για την ανάπτυξη μικρών εκμεταλλεύσεων.

Το Senāts (Ανώτατο Δικαστήριο, Λεττονία) διατηρεί αμφιβολίες ως προς το εάν το γεγονός αυτό και μόνο δικαιολογεί την απώλεια της εν λόγω ιδιότητας.

[8] Ο εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 808/2014 της Επιτροπής, της 17ης Ιουλίου 2014, σχετικά με τη θέσπιση κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) (στο εξής: κανονισμός 808/2014), προβλέπει στο άρθρο του 11 τον συνδυασμό μέτρων, η διάταξη, όμως, αυτή δεν προβλέπει ρητώς τον συνδυασμό των κατά το άρθρο 19, παράγραφος 1, του κανονισμού 1305/2013 μέτρων, ούτε ενδεχόμενη διακριτική ευχέρεια του κράτους μέλους για την επιβολή πιθανών περιορισμών στη λήψη ενισχύσεων όταν αυτές αφορούν ένα και μόνο μέτρο.

Με τις παρατηρήσεις της επί της αιτήσεως αναιρέσεως, η Lauku atbalsta dienests επισήμανε ότι, σύμφωνα με την υποχρέωση που προβλέπεται στο άρθρο 10 του κανονισμού 1305/2013, η Λεττονία έχει καταρτίσει από κοινού με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ένα έγγραφο προγραμματισμού (πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης της

Λεττονίας) για τα έτη 2014 έως 2020 (διαθέσιμο στο διαδικτυακό τόπο του Υπουργείου Γεωργίας: <https://www.zm.gov.lv/zemkopibas-ministrija/statiskas-lapas/latvijas-lauku-attistibas-programma-2014-2020-gadam?id=6426#jump>).

Κατά την άποψή της, από το περιεχόμενο του εγγράφου αυτού μπορεί να συναχθεί ότι η Λεττονία δεν επέλεξε να επιτρέψει τη σώρευση των επιμέρους μέτρων 6.1. και 6.3 μεταξύ τους. Η Lauku atbalsta dienests επιστά την προσοχή επί των σημείων 8.2.5.3.1.11 (απαίτηση ως προς τη σώρευση η οποία εκτίθεται στη σελίδα 276 του επίμαχου εγγράφου) και 8.2.5.3.2.11 (απαίτηση ως προς τη σώρευση η οποία εκτίθεται στη σελίδα 283 του επίμαχου εγγράφου) του εν λόγω προγράμματος. Κατά την κατάρτιση του προγράμματος για τα έτη 2014 έως 2020 ακολουθήθηκε η αρχή της επιλεξιμότητας μόνον των δραστηριοτήτων που εξειδικεύονται στο εν λόγω έγγραφο, και όχι αυτών για τις οποίες δεν υπάρχει ρητή αναφορά σε αυτό.

Κατά το Senāts, δεν είναι σαφές εάν η νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης επιτρέπει σε κράτος μέλος να θεσπίσει κανονιστική ρύθμιση σύμφωνα με την οποία δεν θα καταβάλλεται σε γεωργό η κατά το άρθρο 19, παράγραφος 1, στοιχείο α', περίπτωση i, του κανονισμού ενίσχυση εάν του έχει ήδη χορηγηθεί η προβλεπόμενη στην περίπτωση iii της ίδιας αυτής διάταξης ενίσχυση. Κατά συνέπεια, υφίστανται αμφιβολίες ως προς την ορθή ερμηνεία των κρίσιμων διατάξεων του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

[9] Το Senāts επισημαίνει επίσης ότι, από τις παρατηρήσεις της Lauku atbalsta dienests προκύπτει ότι το γεγονός ότι, κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης, το συνολικό ποσό της αιτηθείσας ενίσχυσης και της προηγουμένως ληφθείσας ενίσχυσης υπερέβαινε το ανώτατο όριο (40 000 ευρώ) δεν μπορεί αφεαυτού να δικαιολογήσει την άρνηση χορήγησης [σελ. 5 του πρωτοτύπου] της ενίσχυσης. Εάν τα κράτη μέλη δεν μπορούν να απαγορεύσουν τη σωρευτική λήψη ενισχύσεων, τότε, λαμβανομένης υπόψη της αρχής της χρηστής διοικήσεως, η Lauku atbalsta dienests θα μπορούσε, μετά τη λήψη της αίτησης της αναιρεσείουσας για τη χορήγηση της δεύτερης ενίσχυσης και έχοντας καταλήξει στο συμπέρασμα ότι το αιτηθέν ποσό, από κοινού με την ήδη χορηγηθείσα ενίσχυση, υπερέβαιναν το όριο, να υποδείξει στην αναιρεσείουσα ότι το αιτηθέν ποσό έπρεπε να διορθωθεί και, καθόσον υπερέβαινε το ανώτατο όριο, να περιοριστεί κατά τουλάχιστον 15 000 ευρώ.

[10] Προκειμένου να αποσαφηνιστεί η ερμηνεία των διατάξεων του κανονισμού 1305/2013 και του εκτελεστικού του κανονισμού 808/2014, το Senāts κρίνει αναγκαία την υποβολή αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Διατακτικό

Δυνάμει του άρθρου 267 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, [παραλειπόμενα] [αναφορά σε εθνικούς δικονομικούς κανόνες] το Senāts

αποφασίζει

Να υποβάλει στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

Πρέπει το άρθρο 19, παράγραφος 1, στοιχείο α', του κανονισμού (ΕΕ) 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 του Συμβουλίου, σε συνδυασμό με άλλες διατάξεις του εν λόγω κανονισμού και των κατευθυντήριων γραμμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις στον γεωργικό και τον δασονομικό τομέα και στις αγροτικές περιοχές για την περίοδο 2014-2020, να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι:

- 1) ένας γεωργός χάνει την ιδιότητα του «νέου γεωργού» για τον λόγο απλώς και μόνον ότι, κατά τα δύο προηγούμενα έτη, είχε λάβει την κατά το άρθρο 19, παράγραφος 1, στοιχείο α', περίπτωση iii, ενίσχυση για την ανάπτυξη μικρών εκμεταλλεύσεων;
- 2) οι εν λόγω κανόνες επιτρέπουν στα κράτη μέλη να θεσπίσουν κανονιστική ρύθμιση σύμφωνα την οποία δεν θα καταβάλλεται σε γεωργό η κατά το άρθρο 19, παράγραφος 1, στοιχείο α', περίπτωση i, του κανονισμού ενίσχυση εάν του έχει ήδη χορηγηθεί η ενίσχυση που προβλέπεται στην περίπτωση iii της ίδιας αυτής διάταξης;
- 3) ένα κράτος μέλος δύναται να αρνηθεί την εφαρμογή της σώρευσης ενισχύσεων σε γεωργό εάν δεν έχει τηρηθεί η σειρά η οποία, για τους σκοπούς της σώρευσης αυτής, προβλέπεται στο συμφωνηθέν με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης;

Να αναστείλει τη διαδικασία έως ότου αποφανθεί το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Κατά της παρούσας αποφάσεως δεν χωρεί ένδικο μέσο.

[παραλείπόμενα] [υπογραφές και τυπικά στοιχεία]